

Από τις πρώτες ημέρες της πανδημίας η απρόσκοπτη λειτουργία της εκπαίδευσης αποτέλεσε μία σύνθετη και λίαν δυσεπίλυτη εξίσωση με πρωτόγνωρους συντελεστές

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΗΜΕΡΑ ΣΤΗΝ ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Μετά από έναν χρόνο πανδημίας, είναι πολύ δύσκολο να διακρίνει κανείς κάποιο κομμάτι της ζωής μας που να έχει παραμείνει όπως το γνωρίζαμε. Από τον τρόπο που μεγαλώνουμε τα παιδιά μας ή στηρίζουμε τους γονείς μας μέχρι αυτόν που δημιουργούμε, εργαζόμαστε, μαθαίνουμε, όλα έχουν αλλάξει, τα περισσότερα με εξαιρετικά ανατρεπτικό τρόπο.

Από τις πρώτες ημέρες της πανδημίας η απρόσκοπτη λειτουργία της εκπαίδευσης αποτέλεσε μία σύνθετη και λίαν δυσεπίλυτη εξίσωση με πρωτόγνωρους συντελεστές όπως οι νέες τεχνολογίες, οι ψηφιακές δεξιότητες εκπαιδευτών και εκπαιδευομένων αλλά και οι ευρύτερες τηλεπικοινωνιακές υποδομές της χώρας μας. Πολλά από όσα κάποιοι για χρόνια οραματίζονταν, σχεδίαζαν ή προέβλεπαν να έρχονται σε βάθος χρόνου, μέσα σε λίγες ημέρες έγιναν η νέα κανονικότητα.

Δραστηριότητες σε θέματα αιχμής

Σε αυτό το σύνθετο περιβάλλον και παρά τις αναμενόμενες δυσκολίες, αστοχίες αλλά και προκλήσεις σχετικά με τη διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στη γνώση και τη προστασία προσωπικών δεδομένων, εκπαιδευτικοί, μαθητές και οι οικογένειές τους, κατάφεραν αυτό που σχεδόν νομοτελειακά έμοιαζε ακατόρθωτο: μία χώρα με υψηλά ποσοστά ψηφιακού αναλφαβητισμού έκανε άλματα μπροστά, μεταμορφώνοντας το εκπαιδευτικό σύστημα και κρατώντας ζωντανή τη φλόγα της μάθησης μέσα στο σκοτάδι της πανδημίας. Η Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, από την αρχή της πανδημίας, αντέδρασε με συνέπεια και αποτελεσματικότητα ώστε να προστατεύσει ακαδημαϊκά έτη και εκπαιδευτικά προγράμματα από την πλήρη ακύρωσή τους και να διασφαλίσει ένα υψηλό επίπεδο μεταλαμπάδευσης ιατρικών γνώσεων, εμπειριών και αξιών. Αποφεύγοντας τη φυσική παρουσία και αξιοποιώντας στο μέγιστο δυνατό τα νέα δεδομένα, διευρύνουμε τον κύκλο εκπαιδευτών και εκπαιδευομένων και με την ψηφιακή καταγραφή και προβολή της εκπαιδευτικής διαδικασίας σε δεύτερο χρόνο, ξεπεράστηκαν φραγμοί χρόνου και τόπου, καθώς πολλοί από τους καθηγητές έδιναν καθημερινές μάχες σε κλινικό επίπεδο, επιφορτισμένοι και με άλλες υποχρεώσεις,

ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΣΥΡΙΓΟΥ

Η κρίση της πανδημίας θα περάσει, δημιουργώντας μία νέα «κανονικότητα» στην οποία οφείλουμε να χτίσουμε ένα εκπαιδευτικό οικοσύστημα ικανό να απαντήσει στις ανάγκες ενός κόσμου πλούσιου σε προοπτικές και προκλήσεις

Παράλληλα, μπροστά στην ταχεία επέκταση της πανδημίας, η αγωνία μας να αντιμετωπίσουμε μια εν πολλοίς άγνωστη νόσο και η ανάγκη ταχείας διάδοσης της επιστημονικής γνώσης και εμπειρίας, μας οδήγησε στη δημιουργία εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για θέματα αιχμής, με μεγάλη απήχηση, διεθνή συμμετοχή και παγκόσμια εμβέλεια. Όπως ήταν αναμενόμενο, επιστήμονες και θεσμοί που ήδη διέθεταν παιδεία και αντίληψη συνεργασίας και διεθνές αποτύπωμα πρωτοστάτησαν σε αυτή τη διαδικασία, αξιοποιώντας για το κοινό καλό ερευνητικά και εκπαιδευτικά δίκτυα που είχαν εκ των προτέρων αναπτύξει.

Παρά τον αρχικό ενθουσιασμό, γρήγορα έγινε κατανοητό ότι όλες οι τεχνολογίες του κόσμου δεν μπορούν να απαντήσουν στην εκκωφαντική απουσία της εκ του σύγγενους γόνιμης ζύμωσης της γνώσης, μεταξύ του διδάσκοντος με τους μαθητές του αλλά και των μαθητών μεταξύ τους. Μπορούμε να προσφέρουμε την επιστημονική γνώση εξ αποστάσεως, αλλά μόνο με τη φυσική παρουσία στο πεδίο της μάχης ιατρικής θα μπορέσουν οι φοιτητές μας να κατανοήσουν τη σημασία της επικοινωνίας με τον ασθενή και τους συγγενείς του, της καταγραφής των προτεραιοτήτων του πάσχοντος, της δύναμης της ενσυναίσθησης, του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της εχεμύθειας και των ιπποκρατικών αξιών, που «διδάσκονται» μόνο με το παράδειγμα και μόνο δίπλα στο κρεβάτι του αρρώστου, μέσα από τη δημιουργία σχέσης εμπιστοσύνης μεταξύ εκπαιδευτή και εκπαιδευόμενου.

Προς ένα νέο εκπαιδευτικό οικοσύστημα

Αναπόδραστη η κρίση της πανδημίας θα περάσει, δημιουργώντας μία νέα «κανονικότητα» στην οποία οφείλουμε να χτίσουμε ένα εκπαιδευτικό οικοσύστημα ικανό να απαντήσει στις ανάγκες ενός κόσμου πλούσιου σε προοπτικές και προκλήσεις. Η ψηφιακή τεχνολογία εκδημοκρατίζει την εκπαίδευση, ξεπερνώντας περιορισμούς του χθες και παρέχοντας γνώσεις αιχμής σε άτομα που διαφορετικά δεν θα είχαν αυτή τη δυνατότητα. Νέα μέσα αξιολόγησης και ενδυνάμωσης, η εφαρμογή προσομοιωτών, τρισδιάστατων μοντέλων

και «μεγεθυμένης πραγματικότητας» θα προετοιμάζουν τον εκπαιδευόμενο για την «πραγματική ζωή». Οι νέες τεχνολογίες θα σηματοδοτήσουν το τέλος των αμφιθεάτρων και των μεγάλων αιθουσών διδασκαλίας, αλλά ταυτόχρονα μπορούν να αναζωογονήσουν και ενδυναμώσουν τη διά ζώσης επικοινωνία του δασκάλου με τους μαθητές του, μέσω πρόσβασης σε βάσεις γνώσεων σε πραγματικό χρόνο, προσδίδοντας στην εκπαιδευτική διαδικασία δυναμισμό, ταχύτητα και ουσία, μετατρέποντάς την σε θεμέλιο λίθο απόκτησης παιδείας, κριτικής σκέψης, εμπειριών και κουλτούρας συνεργασίας. Σε ένα τέτοιο πλαίσιο, ξεχωριστή σημασία αποκτά ο εμπλουτισμός του Προγράμματος Σπουδών της Ιατρικής Σχολής, με στοχευμένες δράσεις και καθιέρωση της εκπαιδευτικής προσέγγισης «επίλυσης προβλήματος», όπου μικρές ομάδες φοιτητών αποκτούν γνώσεις μέσα από τη λύση ενός προβλήματος, με την καθοδήγηση επιστημόνων από διαφορετικούς κλάδους της ιατρικής. Αυτό θα καταστήσει την εκπαιδευτική διαδικασία πιο ενδιαφέρουσα και πιο κοντινή στην πραγματική ζωή, θα αναπτύξει την αναλυτική και συνθετική προσέγγιση και θα ενθαρρύνει την ικανότητα κριτικής αξιολόγησης από πλευράς φοιτητών. Βέβαια αυτή η σύγχρονη, πιο ελκυστική και αποτελεσματική μέθοδος εκπαίδευσης προϋποθέτει καλύτερη αναλογία εκπαιδευτών προς εκπαιδευόμενους, οικονομική επάρκεια και ουσιαστική αυτονομία των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων στην κατάρτιση των Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων τους. Ζούμε αναμφίβολα σε τρικυμιώδεις καιρούς, όπου η Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ κράτησε με σταθερό χέρι το τιμόνι και προσέφερε ουσιαστικά στην αντιμετώπιση της πανδημίας. Την επόμενη ημέρα οφείλουμε να βάλουμε πλώρη για καλύτερες θάλασσες με εφόδια γνώσεις, εμπειρίες, οργανωτικές δεξιότητες και κυρίως, όραμα και ουσιαστικούς στόχους. Και πάνω από όλα με την τόλμη να συνεργαστούμε για να χτίσουμε την Ιατρική Σχολή που όλοι μας θέλουμε.

Ο κ. Κωνσταντίνος Συρίγος είναι καθηγητής Παθολογίας, Διευθυντής Τομέα Παθολογίας της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ.